

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătat pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 or., — de două ori 12 or., — de trei ori 15 or. rëndui o literă garmoud — și timbru de 30 cr. pentru de care publicare.

Atitudinea lui „Pester Lloyd“ față cu România în cestiunea Dunărei. *)

Cabinetul din Londra face preludii desbaterilor conferinței dunărene cu multă bunăvoință. El își reprezintă lucrurile după fasonul seu și află că cearta dintre monarchia noastră și România cu privire la compunerea comisiei micste e lucrul cel mai superfluu din lume, cu atât mai vîrtos, cu cât aceea comisie micstă nici nu merită se mai vorbească omul de ea, și mai bine ar corespunde scopului ei dacă nu s'ar mai înființa, ci agendele ei le ar îndeplini delegații comisiei dunărene. Prelângă aceea ni se dă se pricepem că pretensiunile României sunt mai basate de cât a le Austro-Ungariei. Cea din urmă ar avea unele interese cu privire la petecul de pământ, asupra căruia ar fi să se estindă activitatea comisiei micste însă ea nu este stat țermurean, și modul cum se pot împăca aceste interese fără a reclama interesele unui stat țermurean, ni-l arată exemplul Engliterei, a Engliterei, care și ea nu are mai puține interese la Dunăre și este departe de pretensiunea de a fi considerată de stat țermurean. Tot astfel de bine alese sunt și propunerile Engliterei în ce privisce cestiunea Chiliei. Dacă vrea Rusia se substragă brațul Chiliei dela influența europeană, calea-valea, să lăsăm brațul Chilei în grija Rusiei, și lucrul e gata.

Celea dișe sunt a se considera ca receptul oficial al Engliterei la deslegarea cestiunei dunărene, și de și nu are încă aprobare autoritativă, totuși ea miroasă foarte tare a oficiu de a lui Gladstone și nu o putem lua de apocrifă. Ura contra Austro-Ungariei, conivența cu Rusia, brutala prepotență a intereselor engleze asupra pretensiunilor celor mai naturale și mai îndreptățite timbrează din destul acel proiect, și-l prezintă în adevărata sa colorare: ca cea mai naturală expresie a vederilor și părerilor lui Gladstone. Ne vine a nu ne lăsa în nici o discuțiune cu privire la acest obiect. Nemărginita nepreocupare manifestată în paralela dintre interesele engleze și austro-ungare la Dunărea de jos dă modului de deslegare propus de Englitera timbrul unei farse. Dacă același cabinet, care tocmai în timpul mai nou monopolizează cea mai vestită cale de comunicație marină, canalul Suez, și aspirațiile franceze asupra acestui canal le pune în categoria a doua, dacă acest cabinet la Dunărea de jos, va se dîca la teritoriul, care din punct de vedere geografic, comercial și politic mai de aproape ne atinge

*) Veđi Revista politică

Red.

pe noi, se pune pe aceeași linie cu Austro-Ungaria, tot este aceasta o îndrăsneală obrasnică, pe care o putem respinge numai, discuta însă nu. Se înțelege de sine trebuie să recunoașcem, că în parte e vina noastră, că Englitera în o afacere atât de vitală pentru noi poate lua această poziție. Prin întrelăsarea și întârzierea noastră, prin lipsa energiei politice și comerciale, prin prea multele noastre concesiuni și teama de conflicte am adus lucrurile acolo, încât Englitira faptice în cele politice și comerciale a câștigat preponderanța materială asupra noastră la Dunărea de jos. *Virtutea de a trăi bine cu toată lumea ne a dus la rezultatul, că interesele noastre sînt considerate de întreaga lume ca obiect de transacțiune.* Să ne închipuim că Englitera, Franția, s'au ori care alt stat european ar ave așa mulțime de putere armată la dispoziție și atât de vitale interese la Dunărea de jos, ca și noi, și să ne întrebăm dacă Englitera, Franția, s'au ori care alt stat european ar juca *îndoelnica, neresoluta, ba am putea dișe inferioara rolă, pe care o jucăm noi?* N'am așifit noi înșine asupra noastră opoziția și vrășmășia tuturor prin ținuta noastră cu privire la mult agitata comisie micstă? N'am cedat noi pas de pas, poziție de poziție, până ce am ajuns acolo, încât un pas îndărăpt încă ar fi egal cu abdicarea cea mai rușinoasă? Ce ar mai fi de sacrificat, după ce ne-am lăsa scoși din poziția cea mai bună prin neprimirea proiectului Barrère, abia o am putea spune.

Oficiul afacerilor esterne va fi recunoscut acum și el, că a ajuns deja la marginea extremă a concesiunilor și din norocire îi stă la dispozițiune un moment negativ, a putea respinge orice presupuneri relativ la înduplecările sale. Intențiunea Angliei și se poate și a altor state, pe cari nu le doare de starea noastră, merge într'acolo, a delătura comisiunea micstă din lume și în locul ei a estinde drepturile comisiei dunărene europene asupra întregului teren dela Dunărea de jos. Și aceasta e de ajuns, căci în comisiunea dunăreană europeană ușor se poate restitui prevalența statelor maritime mai însemnate asupra pretensiunilor și intereselor Austro-Ungariei. De aceea, încât privește esistența încă ne esistentei comisii miste, n'avem a ne prea osteni nici noi. Pentru noi n'ar fi de tot reu, dacă s'ar nimici o combinațiune, care faptica noastră influență o pune pe aceeași treaptă cu cea a României. Ne am învoi cu opul acesta, dacă ne ar garanta cel puțin, că vom figura în aceea ca reprezentanții intereselor noastre proprii și a voinței noastre și nu ca reprezentanții intereselor și a intențiunilor streine, ceea

ce s'ar întempla, venind la valoare propunerea Angliei, pe basa căreia chemarea comisiei micste ar fi a se duce în deplinire prin delegații comisiei micste. Precum nu avem cuvînt a fi prea încântați în privința restituirei comisiei micste, tot asemenea nu trebuie să ne prea grăbim referitoriu la esistența plenipotențelor comisiei dunărene. Acesta e punctul, din care mănecând, vom fi în stare a urma defensivă. Dacă Anglia sau o altă putere va pune deosebit pond pe esistența comisiei dunărene — și cumcă se va întempla, ni se spune din partea Angliei destul de clar — va fi la rëndul nostru, a formula condițiunile, între cari ne-am învoi cu prelungirea plenipotențelor comisiei numite. Neinvoirea noastră va ave în cazul de față același efect, ca și consensul tuturor celorlalte puteri la oaltă. căci e de ajuns respingerea din partea unei singure puteri, pentru ca să încete a exista comisiunea dunăreană. Vēdend deci că în conferență n'avem prospecte relativ la valorisarea pretensiunilor noastre asupra liniei Galați-Poarta de fer, n'avem decât să ne mărginim la trebuințele noastre, *se denegăm comisiei dunărene consensul nostru și credem că vom ave mai mare prestigiu, ca acele state, a căror interese culminează în susținerea acestei comisii.*

Nici aceea nu e de o însemnătate subordonată că în care și se vor pune la desbatere în conferința din Londra singuratecele puncte din program. Dacă din vre-o parte s'ar pune pond pe aceea ca, înainte de toate se se prolongească plenipotențele comisiei dunărene, noi de altă parte trebuie se punem pond pe aceea a se satisface înainte de toate pretensiunilor noastre, până a nu se decide cestiunea comisiei dunărene. Ar fi un început nesocotit dacă în lupta ce vom ave a porta ne vom părăsi a priori poziția cea mai bună de apărare. Sperăm, că diplomația noastră se va păzi de astădată, de a face din slăbiciune virtute. O pierdere în cestiunea dunăreană ne-ar jigui vaza politică. Condițiunile nu ale estinderii ci simplu ale susținerii puterii noastre pe teritoriul, care prin toate legile naturale e supus influinței precumpănitoare a Austro-Ungariei, nu conced nici un fel de transacțiune în direcțiunea aceasta. Dacă într'un singur cas vom concede se triumfeze asupra pretensiunilor și trebuințelor noastre ambițiunea statelor mici vecine prin esoperarea tendințelor egoistice a unui-a sau al altuia dintre cabinetele europene, apoi o se perdem procesul în toate casurile, în cari se va cere ca se ne apărăm pretensiunile puterii noastre față cu așteptările vecinilor pretensivi.

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)

(Urmare 13).

Apoi după ce dl Stangstadius afirmase meritele lui Cristiano, contesa dișe cătră dēnsul:

— Imi pare bine de cunoscință, și sînt mănioasă pe dl Goefle că nu s'a fālit nici odată înaintea mea cu un nepot care îi face toată onoarea.

Dta te ocupi dară cu sciințele, ca și ilustrul nostru amic Stangstadius? Foarte bine.

Aceasta este cariera cea mai frumoasă ce și-o poate alege un tinēr. Prin sciință ajungi la poziția cea mai plăcută din lume, adecă la o considerație care nu esti silit a o cumpēra cu sacrificii.

— Eu vēd, replică Cristiano, că așa este aici în Svedia, fie diș spre lauda acestei țeri nobile; dară în Italia unde eu am crescut, și chiar în Franția, unde am petrecut cât-va timp, învățații sînt în genere sēraci și puțin încurajați, de nu sînt chiar persecutați de fanatismul religios.

Rēspunsul acesta umplu de bucurie pe geologul, care avea un amor propriu național foarte mare și plăcu nespūs de bine contesei, care desprețuia Franția.

— Bine diși, rēspunse ea, dară eu nu înțeleg pe unchiul Dtale de te-a crescut altundeva și nu în patrie, unde soartea studenților este așa cinstită și fericită.

— El a dorit, rēspunse Cristiano într'un noroc, să învăț limbi streine: însă eu cred, că pentru scopul acesta n'ar fi fost de lipsă a mă trimite așa departe, căci precum vēd aici se vorbește franțuzesce ca și în Franția.

— Iți mulțămim de politeța aceasta, dișe contesa; dară Dta ne lingusești. Noi nu vorbim poate așa bine ca Dta. Cāt pentru limba italiană, noi o vorbim și mai puțin bine, cu toate că ea se află în educația noastră.

Vorbesce italienește cu nepoata mea, și dacă vorbesce rēu, ride de ea, te rog; dar cum de dl Goefle pune preț așa mare pe limbile moderne?

Te-a destinat doară pentru cariera diplomatică?

— Sē poate, doamnă contesă; eu încă nu-i știu bine intențiile.

— Pei drace! exclamă geologul.

— Incet, domnule savant, replică contesa. Pe terenul acesta este mult de făcut. Toate carierele sînt bune, dacă te știi orienta într'insele.

— Dacă doamna contesă ar binevoi să mi dea vr'un sfat, replică Cristiano, eu m'ași simți prea fericit ai mulțami o inspirație bună.

— Ei bine, o se vedem, rēspunse ea, afectând o bună voință amabilă; noi avem să conversăm, și o se me interesez de Dta, cu atāta mai mult, că

Dta ai tot ce este de lipsă spre a reuși în lume. Vină cu noi în sala de joc. Eu voesc absolut se fac pe nepoata mea să joace cel puțin un menuet acesta nu este fatigant și refuzul ei ar părea foarte necioplit. Ascultă, Margareto! Trebuie să faci ca toată lumea.

— Dară, dragă mătușă, dișe Margareta, toată lumea n'are dureri la picior.

— În lume, draga mea, replică contesa — și eu diș aceasta pentru Dta domnule Geofle — se n'ai nici o piedecă când este vorba de a te face plăcută și cuvințioasă. Ține bine minte, că totdeauna își strici cariera prin propria greșală. Trebuie să ai o voință de fer, să învingi frigul și căldura, setea și foamea, suferințele cele mari chiar așa ca durerile cele mici. Lumea nu este cum își închipuește jneța un palat de dișe, unde trăești numai pentru plăcere. Din contra, ea este un loc de ispite, unde toate trebuințele, toate dorințele toate neplăcerile trebuie învinse cu un adevărat stoicism... dacă ai un scop! și cine n'are scop este persoană ridiculă. Întrebă pe amantul Dtale, Margareto, cugetă el la comoditățile sale sau se teme el de vr'o nenorocire când se coboară într'o prăpastie, se caute acolo scopul vieței sale! Ei bine, sub boltele palatelor sînt tocmai atātea greutăți de invins ca și în cavernele minelor. A juca cu ceva durere la picior e lucru foarte mic pe lângă multe altele ce le vei cunoaște mai târziu. Aid, scoală-te și vină!

(Va urma)

Revista politică.

Sibiu, în 4 Februarie.

Crisa din partida maghiară a independențelor, se pare a se fi sfârșit. Elementele europeizate (așa numiau țările jidovesci pe cei ce au fost eșit afară din partidă) s'au întors la elementele „asiatice“ (antisemite) și va fi pace în Europa și în inima „celui mai mare patriot“ (Kossuth) unguresc.

Dela furtuna aceasta într'un păhar de apă ne îndreptăm privirile spre un obiect care merită mai mult atențiunea noastră. Proiectul de lege privitor la scoalele medii e gata. „P. Ll.“ ne aducea, mai alături, scirea că membrii comisiunii, care a discutat proiectul, vor serba un banchet, de bună seamă de bucurie, că a terminat o operă nouă, la care cu neliniste și îngrijire cantă $\frac{3}{4}$ din populațiunea de pe teritoriul coroanei unguresc. Într'acea nici o bucurie sau nenorocire nu vine izolată. Din mai multe părți ale țerei auzim că se face vânătoare sistematică asupra scoalelor noastre esistente, cu și fără leac de pricină, pentru ca guvernul să ni le ia din mână și să le prefacă în scoale comunale, sau mai bine maghiare. De sigur că la banchetul din cestiune și pentru astfel de „cuceriri“ se vor purta toate „patriotice.“

Cea mai interesantă cestiune, aceasta s'a putut vedea încă din nrul nostru ultim, a fost toată săptămâna cea a Dunării în conferința dela Londra. Umbrela cestiunii s'au simțit de mai nainte. Cetitorii nostri pot vedea dintr'un articol reproduc după „P. Ll.“ că încă de mai nainte s'au început interesul de cestiune în stadiul ei conferințial. Pentru a face cât se poate de complet în coloanele noastre cunoscută starea cestiunii, publicăm după „Românul“ ceea ce s'a petrecut în camera României din incidentul conferinței.

Avem pe lângă toate aceste se constatăm un lucru. Limbajul foilor unguresc, într'ucât nu desaproabă atitudinea puterilor față cu România, în conferința din Londra, este foarte calm. De alte ori în asemenea situațiuni, „P. Ll.“ bună oară, împărția la predici pline de lecțiuni cu deosebire staturilor mici de gândiați că se te ia groaza, dacă n'ai scî cine scriu în „mărețul“ țiar. Articolul reproduc nu găsește de astădată coardele cele alarmătoare, scrie modest și calm cum am șis și așa scrie și revistele următoare; căci cu cestiunea aceasta în articoli de fond nu se mai ocupă.

Statul cestiunii Dunării în conferința din London, după scirile câte au șosit, este că reprezentantul României a protestat contra participării la conferință numai cu vot consultativ și contra concluziilor conferinței în absența României. Urmarea ar fi, că dacă puterile vor conclud ceva privitor la Dunăre preste voia României, atunci vor însărcina pe una dintre ele să eșecute concluziile. Ar urma dar resboiul cu România.

După o telegramă a lui „P. Ll.“ dela 14 Februarie n. lucrul nu va ajunge până la însărcinarea unei puteri cu eșcutarea concluziilor. Aceasta s'ar și părea a fi cam cu anevoe pentru că Bulgaria prin parlamentul ei încă a protestat contra neparticipării ei la conferință, prin urmare, și contra concluziilor conferinței. Numai Serbia a fost mai supusă; ea s'a mulțămît cu vot consultativ. De altă parte dela Petersburg se scrie, că foile de acolo susțin că cestiunea Dunării nu se poate rescalve pe baza tratatului dela Berlin și că soluțiunea cestiunii se cuvine Rusiei, Austro-Ungariei, României și Bulgariei. Protestul României, ce e drept, va rămâne fără consecvențe directe, va face însă ca în viitoriu statele interesate se reguleze între sine cestiunea Dunării, care conferința din London o resoalve acum pe hârtie.

Proiectul „Barrère“ este primit în „princip“. Representantul austro-unguresc a declarat că dacă România ar consimți la proiect, Austro-Ungaria ar fi aplecată a face concesiuni în ceea ce privește punerea în lucrare a regulamentului comisiunii micste.

În London un diplomat s'a exprimat cătră un țiarist, că toată conferința este o comedie.

Reprezentanții (din Bucuresci) puterilor care au subscris tratatul din Berlin, au primit dela guvernele lor înștiințarea că cestiunea Arab-Tabiei este resolvată definitiv, și guvernul român este invitat a și designa comisarii cari se ia teritoriul Arab-Tabiei în primire.

Conferința dela Londra în camera României.

Ședința de Duminecă, 30 Ianuarie.

D. ministru de externe, D. Sturdza, luând cuvântul a șis:

Dlor deputați, precum știți, la Londra este întrunită conferința, care are să trateze despre mai multe cestiuni privitoare la navigațiunea Dunării.

Conferința aceasta a ținut două ședințe: Joi și una eri, Sâmbătă.

În această ultimă ședință s'a luat o decisiune, care privește România.

Cred de datorita mea a o comunica reprezentanțiunei țerei. Îmi veți da voie să vă spun în scurt cu actele în mână, cursul afacerii, întru cât privește participarea noastră la conferință, precum și rezultatul decisiunii de eri.

Tratatul dela Berlin, hotărînd că Puterile au să se înțeleagă asupra prelungirii comisiunii Europene a Dunării, necesarmente trebuia ca să se întrunească o comisiune înainte de expirarea termenului ei, care este la 24 Aprile anul curinte 1883, pentru ca să ia o decisiune asupra acestui punct.

În intervalul acesta, s'a tractat, după cum eară și vă este cunoscut, cestiunea regulamentului de navigațiune, care este a se stabili între Porțile de fer și Galați.

În urma acestor tratațiuni, la începutul lui Noemvre, s'a hotărît ca să se întrunească conferința. Anglia a cercat pe celelalte Puteri ca să se vadă, dacă ele consimtesc la întrunirea unei conferințe fiă în cursul anului trecut, fiă la începutul anului acesta, însă înainte de 24 Aprile.

Îndată ce am aflat despre acest pas făcut de Anglia am adresat în 13/25 Noemvre 1882 d lui Ioan Ghica la Londra o telegramă, care pe urmă s'a comunicat și celorlalți reprezentanți ai noștri. Aceste instrucțiuni telegrafice le-am completat prin o circulară din aceeași zi, unde motivăm această cerere de participare.

Eată circulara:

Circulara cătră legațiune.

Nr. 19, 392 din 27 Noemvre (9 Decemvre) 1882.

Domnule Trimis! Tratatul din Berlin a făcut pe România suverană a gurilor Dunării. Ea a succed Turciei fără nici o restricțiune în posesiunea acestui teritoriu. Ast-fel art 53 a intrăduș România în comisiunea Europeană a Dunării cu același titlu ca marile puteri cari participau la dânsa încă dela tratatul din Paris.

Era un act de inițiativă și de echitate de a recunoaște pozițiunea excepțională ocupată de România și interesele considerabile ce ea posedă pe partea fluviului supusă jurisdicțiunii comisiunii. Ea nu putea să fie destituită din acțiune. ei normale asupra apelor a cărora posesiune i se da.

După art. 54 al tratatului, o decisiune trebuie să fie în curînd luată asupra prelungirii puterilor comisiunii europene. Întrunirea unei conferințe chemate a consacra această prelungire este iminentă. Participarea României la această conferință pare a fi indicată de chiar natura lucrurilor. Din momentul în care posesiunea gurilor Dunării i-a fost dată și în care ea a fost admisă în comisiunea europeană a Dunării, ea nu poate fi esclusă dela o reuniune convocată special pentru a decide asupra existenței și organizării chiar a acestei instituțiuni.

Este de considerat că dreptul de participare al României se fondează atât pe vechile și permanentele prescripțiuni ale dreptului internațional cât și pe situațiunea de curînd consacrată de Europa.

În adevăr, de o parte Protocolul congresului dela Aix-la-Chapelle din 15 Noemvre 1818 statuează că „în cazul când reuniuni ar avea de obiect afaceri special legate de interesele altor state ale Europei, ele nu vor avea loc de cât sub rezerva expresă a dreptului lor de a participa la acele reuniuni.“

De altă parte, România a semnat cu cele l-alte puteri actul adițional la actul public din 2 Noemvre 1865 relativ la navigațiunea gurilor Dunării cu data de 2 Mai 1881 precum și regulamentul de navigațiune și de poliție aplicabil la partea Dunării cuprinsă între Galați și gurile sale, adoptat de comisiunea europeană a Dunării la 19 Mai 1881.

Semnătura plenipotențiarului român implică că România va fi chemată a se pronunța direct și de o potrivă cu cele-lalte puteri asupra tuturor cestiunilor relative la comisiunea europeană a Dunării.

În fine este util de a observa că cabinetul din Viena, prin o notă adresată guvernului Regal cu data de 11 Aprile a. c., s'a arătat favorabil participării revendicate astăzi de România. De aceea guvernul Regal este convins că vederea celor-lalte cabinete nu vor fi mai puțin bine-voitoare și nu vor denega României un drept care i-a fost deja recunoscut prin propriile lor decisiuni.

Sunteți autorizat, domnule Trimis, a espune considerațiunile mai sus enunțate eselenței sale domnului ministru de externe al..... și a-i lăsa copă după prezenta depeșă. Primiți, etc.

În această circulară se vorbește despre o comunicare făcută guvernului Regal încă din 11 Aprile s. n. 1882 de cătră cabinetul din Viena în cestiunea participării noastre la viitoarea conferință. La această comunicare, predecesorul meu în minister, dl Stătescu, a făcut următorul răspuns în 6/18 Aprile 1882, adresat legațiunii cesaro-regesci în Bucuresci.

Nota adresată dlui baron de Salzburg.

Dle baron! Prin o notă din 11 Aprile curinte, după care ați bine-voit a mi lăsa copă, ministerul imperial și regal al afacerilor streine, rechemând dispozițiunile tratatului din Berlin relative la puterile comisiunii europene a Dunării, vă comunică principiul care servă de basă negocierilor cari se urmează acum la Paris: acest principiu este acela al unei stricte corolațiuni ce guvernul imperial și regal, în propunerile sale succesive asupra comisiunii micste a recunoscut în totdeauna că trebuie să existe între durata acestei din urmă și aceea a comisiunii europene.

Dacă dar negocierile actuale reușesc, cestiunea prelungirii puterilor comisiunii europene va figura piintre propunerile ce guvernul va face să parvină diferitelor cabinete.

În aceasta prevedere, și cunoscând valoarea ce guvernul regal pune la aceasta cabinetul imperial și regal, dorind a da o nouă probă despre bunele sale simțeminte în privința noastră, este de acum gata a declara că va secunda pe România în îndeplinirea acestei dorințe, pentru ca să se fie recunoscut dreptul de a semna, la timp, alături cu marile puteri, actul de prelungire, deși după litera și spiritul celor trei tratate cari regulează cestiunea Dunării ar aparține numai marilor puteri de a se pronunța asupra cestiunii prelungirii.

Terminând, d. de Kallay exprimă speranța că guvernul Regal va examina propunerile ce i vor veni în curînd din partea guvernului frances cu același spirit de echitate care inspiră rezoluțiunea guvernului I. și R. și că el nu va refusa de a recunoaște că ele nu conțin nimic care să poată atinge drepturile și interesele României.

Guvernul Regal a luat cunoștință de această comunicare cu o satisfacțiune cu atât mai mare cu cât, declarându-se gata de a recunoaște României dreptul de a participa alături cu marile puteri la negocierile relative la prelungirea puterilor comisiunii europene, guvernul I. și R. a făcut dreptatea unei dorințe a României fondată pe pozițiunea ce ia fost făcută la gurile Dunării de tratatul din Berlin.

Prelungirea puterilor comisiunii europene a Dunării a fost totdeauna considerată de noi ca interesând în cel mai mare grad țeara și navigațiunea pe Dunărea de jos și sîntem fericiți de a constata că o înțelegere în aceasta privință cu toate puterile a fost deja stabilită.

În ceea ce privește propunerile relative în special la regulamentul de navigațiune și de poliție între Galați și Porțile de fer, le vom examina cu dorința sinceră de a ajunge la o înțelegere, și ne telicităm de a lua act chiar de acum de asigurările ce cabinetul I. și R. bine-voesc a ne da că aceste propuneri nu vor conține nimic care să poată atinge drepturile și interesele României.

Primiți, etc.

În urma comunicării noastre din Noemvre guvernul engles a făcut la 11 Decemvre trecut o comunicare cătră celelalte puteri pentru a studia cele trei puncte care vă sunt cunoscute: prelungirea comisiunii europene a Dunării, întinderea acestei comisiuni dela Galați la Brăila, și decisiunea a se lua asupra regulamentului de navigațiune dela Galați la Porțile de fer.

În urma acestei comunicări, s'a trimis dlui Ioan Ghica la Londra depline puteri pentru a lua parte la conferință, și tot deodată și instrucțiunile necesarii.

Instrucțiunile acestea poartă data de 18/30 Ianuarie 1883.

Partea privitoare la participarea noastră la conferință glăsuiesc astfel:

Instrucțiunile adresate d-lui I. Ghica

Întâia cestiune ce se presintă este aceea a participării României la întrunirea Conferinței „pe același picior ca acela al Puterilor semnatare tratatului de Berlin.“ Guvernul Majestății Sale Regale nu ar primi în Conferință o altă pozițiune, de cât aceea, care este atât de neted definită prin nota cabinetului Majestății Sale Britanice din 11 Decemvre 1882.

Cu toate acestea, este necesar de a precisa bine această situațiune.

Nu ridicăm pretențiunea de a lua parte la delibărările, cari s'ar ocupa de alte cestiuni, decât de acele relative la Dunăre, sau care ar decide în ședinți preparatorii despre admișiunea Bulgariei și Serbiei în sinul acestei adunări.

Pentru noi, e vorba de a participa în conferință pentru toate cestiunile relative la Dunăre cu toate drepturile de deliberațiune și de vot fără nici o restricțiune. Nu am putea dar primi o situațiune, în care am avea numai vot consultativ; care ne-ar face să suferim în timpul desbaterilor o restricțiune oare-care în pozițiunea noastră puindu-ne pe un picior de inferioritate în fața celor-lalte puteri, s'au care ne ar escluse dela deliberațiunea unei serii de cestiuni pentru o cauză ori pentru alta.

România a succed Turciei fără nici o restricțiune în posesiunea teritoriului dela gurile Dunării. Ea a fost introdusă în comisiunea europeană cu aceleași drepturi și prerogative ca și puterile, cari au participat în această comisiune chiar după tratatul de Paris. Ea a luat parte în această calitate, la mai multe acte internaționale relative la navigarea Dunării. Ea a participat la elaborarea regulamentului de navigațiune, de poliție fluvială și de privighiere între Porțile de fer și Galați, nu ca stat riveran, ci făcînd parte din comisiunea europeană. România se află stăpână părții celei mai întinse și celei mai importante a Dunării dela gurile ei până la Porțile de fer.

Nu s'ar putea deci nega României dreptul de a decide cu coparticipanți sei în comisiunea europeană asupra tuturor cestiunilor cari ating această instituțiune sau cari au de obiect Dunărea. Cestiunile supuse la deliberațiunea conferinței atingînd interesele cele mai considerabile și cele mai imediate ale României, ea nu poate fi pusă pe un picior de inferioritate și participarea șea făcută ilusoriă. Această participare trebuie să fie reală, astfel cum ea este în comisiunea europeană a Dunării. România nu ar putea deci lua parte la conferință de cât cu toate drepturile și prerogativele de care sînt investite puterile cari fac parte din această comisiune.

Escelența Voastră veți avea grijă a elucida această situațiune chiar din capul locului, adresându-vă cătră președintele conferinței prin o notă oficială.

Numai după un răspuns, care ar confirma participarea noastră pe piciorul celei mai perfecte egalități cu cele-lalte puteri semnatare tratatului de Berlin, cari fac parte din comisiunea europeană dela Dunăre, veți face uș de mandatul Escelenței Voastre și veți intra în conferință ca reprezentante al Majestății Sale Regale.

La un răspuns negativ sau îndoios, Escelența Voastră veți declara prin o comunicare oficială, că ea se află în necesitatea de a declina onorarea de a lua parte la conferință. Veți face cu această ocaziune rezervele cele mai solemnele în contra a ori ce decisiune, luată fără participarea noastră.

Dacă, în contra ori căreți așteptări, România n'ar fi chemată a participa la întrunirile conferinței, veți protesta în contra escluderii noastre și veți inspira de instrucțiunile prezente, precum și de comunicările precedente privitoare la această chestiune, și veți declara neobligatorii pentru noi deciziunile luate cu escluderea noastră. (Aplause prelungite).

Sâmbăta de dimineața d. Ioan Ghica a fost chemat la conferință printr-o comunicare a Escelenței Sale lordului Granville.

În conferință a găsit și pe ministrul Sârbiei. După o scurtă așteptare au fost introduși amândoi în sală, unde președintele conferinței, lordul Granville, le a dat cetire deciziunii conferinței cu majoritate de glasuri. Prin această deciziune se otăresce că România și Sârbia sunt admise să ea parte la conferință numai cu vot consultativ.

D. Ion Ghica a cerut imediat dela președintele conferinței ca să i se facă această comunicare în mod oficial. Aceasta s'a și făcut. Astăzi d. Ion Ghica trebuie să depună în mâinile lordului Granville protestul nostru în sensul instrucțiunilor pe care vi le am citat (Aplause).

Ori care ar fi deciziunea conferinței, este un ce cert că despre afacerile unei țări independente, ori cât de mică, nimeni nu poate otări fără ca aceea țară să fi ascultată, și să și dea consimțul ei. Cred că purtarea guvernului va fi aprobată de parlamente și de țara întreagă. Guvernul e decis să susție drepturile și interesele țării până în fine, căci avem conștiință despre dăsele. (Aplause prelungite).

D. Al. Lahovari. Întreb pe d. ministrul de externe, după deplorabila scire ce ne-a adus astăzi și fără a recrimina mai mult în contra modului nenorocit cum a fost condusă această afacere de guvernul liberal... (protestări generale). Nici prevederile n'au lipsit, nici interpelările: dar am dîs că nu voesc să vorbesc aci de modul cum a fost tratată afacerea constat numai rezultatul cel nefericit și întreb dacă guvernul nu este gata a publica cel puțin acum toate actele diplomatice în chestiunea Dunării dela început până astăzi?

D. N. Ionescu Cred că reprezentațiunea țării n'are trebuință a sci mai mult astăzi din actele diplomatice, pentru a da o aprobare completă și fără rezervă guvernului Maiestății Sale (aplaude prelungite). Nu este aci nici o greșală a guvernului, este o situațiune pe care el a mostenit-o și pe care noi toți trebuie să o limpeșim cu bărbăția (bravo bravo! aplause). În comisiunea europeană a Dunării România nu era reprezentată conform prescripțiunilor tratatului dela Paris, dar dreptul ei a fost recunoscut în urmă când i s'a făcut loc în comisiunea riureană a Dunării. După aceea, când ni s'au redat gurile Dunărei, vechiu teritoriul românesc când tratatul dela Berlin ne-a dat dreptul a fi reprezentată în comisiunea europeană a Dunării, nu mai putea fi îndoială că am intrat în deplinul eșercițiu al drepturilor noastre de putere riverană.

Noi n'am făcut pretensiuni, nu dîc absurde, dar nici măcar esagerate; am revindecat drepturile noastre ca putere riverană pe Dunăre; și aci, mai mult de cât ori când, revindecăm drepturile unui Stat, a cărui existență și misiune e strins legată de libertatea de navigațiune, de un regim de libertate pe Dunăre. Prin urmare, eu unul, de și ași fi mulțămît să ni se comunice în această chestiune toată corespondența, dar aci, în momentele actuale, nu putem decât să fim cu toții unanimi (aplaude prelungite și unanime) într-o sprigină guvernul Maiestății Sale, care așa de bine a sciut, la moment, se ea atitudinea ce ni se cuvine după dreptul internațional și după aspirațiunile legitime ale națiunii, care are conștiință de drepturile sale și care e gata ale apăra (aplaude unanime îndelung repetite).

Aci, domnilor, nu e nici o chestiune controversată, nici divergență de opiniune între noi; înainte de guvernul Maiestății Sale, țara întreagă dorește ca guvernul se ea asemenea atitudine.

Astăzi trebuie să fim cu toții strînși uniți spre a da aprobarea noastră completă (aplaude) politicei patriotice a guvernului Maiestății Sale (aplaude unanime îndelung repetite).

D. președinte al consiliului. La propunerea onor. d. Lahovari, țineți minte, dl'or că acum un an, s'au un an și jumătate, eu însu-mi am propus onor. Camere să numească o comisiune care să vadă toate documentele în ministeriul trebilor din afară și să cheme în sinu i pe toți agenți noștri diplomatici ca să lămurească în modul cel mai pozitiv cum s'a tratat chestiunea. Dacă această comisiune n'a avut un rezultat, nu sîntem noi vi-uovați; și sîntem gata în tot momentul a vă da lămuririle cele mai complete, ministeriul din afară e la dispozițiunea dvoastră. (Aplause).

D. președinte. Incidentele e închis.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Brașov, Ianuarie (Asociațiunea pentru sprijinirea meseriașilor.) În adunarea generală a „Asociațiunii române pentru sprijinirea meseriașilor români din Brașov“, ce s'a ținut Dumineca trecută în sala gimnasiului și la care vom mai reveni în alt număr, s'a cetit următorul raport, ce conține date de interes public:

Onorată Adunare Generală! Comitetul însărcinat cu conducerea afacerilor Asociațiunii și ea voia a da On. adunări generale despre activitatea s'a următorii raport:

1. Acest comitet a ținut în decursul anului, ce espiră astăzi, 13 ședințe, în cari a pertractat 102 chestiuni, relative la scopurile a căror atingere o are în vedere Asociațiunea. A executat toate conclusele adunării generale din anul trecut. Credem util a revoca în memoria On. adunări generale pe acela dintre aceste concluse, care, a avut în vedere procurarea de medii materiale pentru asociațiune. Acest conclud a fost de a se face apel către comitetele parochiale din protobresbiteratele Brașovului pentru a lăsa se circuleze un disc în biserică pentru ajutarea Asociațiunii. Cu măchnire trebuie se aducem la cunoștința On. adunări generale, că acest apel a aflat resunet numai la două comune parochiale, de sigur nu dintre cele mai avute: adică la comitetele parochiale, Sâmpetru și Herman, de unde au intraț în Cass'a Asociațiunii prin părintele N. Frațes 1 fl. și prin părintele G. Dogariu 1 fl.

Concludul relativ la proclamarea de membri onorari a fost dus în indeplinire numai în ceea ce privește pe membrii din patrie; în ceea ce privește pe cei din România nu s'a putut indeplină încă, de vreme ce n'am obținut încă aprobarea lor din partea guvernului unguresc din Budapesta.

2. Relativ la afacerea cea mai importantă a comitetului, care este fără îndoială aședarea de copii la 11 meserii și ajutorarea lor, comitetul D voastră este în pozițiune de a ve raporta, ca în decursul anului espirat a aședat la diverse meserii 29 de învățăcei și adică croitori 4; cordonieri 5; cismari 5; cojocari 1; lăcățariu 1; mașinist 1; rotar 1; litograf 1; strimfariu 6; funar 1; și în fine la comerț 3; Acest număr de 29, față de numărul de 23 din anul precedent, este mulțămitor. Causa acestui mic număr, căutând'o, n'o putem afla decât în reaua situațiune, de care se plâng necontentit domniile măestrii, în sărăcia părinților, cari în cele mai multe cazuri nu sînt în stare a satisface nici la cele mai modeste trebuințe ale copiilor lor și în fine, trebuie s'o spunem fără nici o rezervă, în crassul indiferentism, ce l'întimpină instituțiunea noastră la toate păturile sociale și în deosebă la acele, cari ar' fi chemate în prima linie a o sprijini nu cu sacrificii, ci dând o infimă parte numai din ceea ce dau pentru alte întreprinderi, a căror influință asupra progresului nostru social național este nulă!...

Îndemnul pentru îmbrățișarea meseriilor pare a deveni din an în an, tot mai puțin. Aceasta se poate vedea mai apriat și din următoarea împrejurare. Se scia, că avem dela societatea „Transilvania“ din București 10 stipendii de câte 50 fl. și unul de 80 fl. În anul acesta, devenind vacante mai multe din aceste stipendii, s'a scris concurs în două rënduri de câte trei ori, pentru meseriile lucrative, cum sînt: meseriile de mașinist de compactor, de postovar, curelar, rotariu lăcățar și de faur n'au concurat decât 5 copii, plasați deja la cordonerie strimfărie și dulgherie, între cari s'au și împărțit stipendiile vacante. Ca încheiere a acestor considerațiuni credem util a aduce la cunoștința adunării generale, că numărul actual al învățăcelor meseriași, plasați sub auspiciile Asociațiunii, este de 88, împărțiti la 12 meserii diferite.

3. Comitetul s'a ingrigit și în anul acesta de cultivarea învățăcelor meseriași. Au fost înscriși în clasa începătoare, unde preda dl prof. Barseanu cetirea și scrierea în 1881/2 21 de învățăcei; în scoala de seară a gremiului comersanților români și adică în despărțământul I 22, în al II 19, în al III 2. La examenul dat în 14 26 Iunie s'a prezentat numai 34 din 64 înscriși. Cercetarea peste tot a fost ne-regulată. Causa de căpetenie este, că măestrii i opresc în mare parte dela această cercetare. În anul scol. 1882/3 s'au înscriși în Septemvre și adică la dl Barseanu 9, în scoala gremiului în desp. I 38, al II și în al III-lea al scoalei săsesci 6; peste tot 88 de învățăcei. Recuizitele de scoală le a dat comitetul.

4. Cu vestminte s'au ajutat în anul acesta 24 de învățăcei. Aceste vestminte au fost date pentru 9 învățăcei complet, din partea unui marimonio domn, care voesc și de astădată se păstreze anonimitatea. În urma unui apel, publicat în diarul român din

loc, încă au încurs dela câțiva marimonio domni ofrânde parte din vestminte vechi, parte în bani. Aceste vestminte au fost împărțite învățăcelor lipșiți în preseara Crăciunului.

5. În casuri de boală s'au ajutat 6 învățăcei dintre cari doi din fondul jugaian.

6. Stipendisti ai societății „Transilvania“ au fost în anul acesta 11 și adică: 1. Const. Frunză, cord. 2. Ioan Petrișor din Brașov curelar. 3. Aron Pana din Zernești rotar. 4. Zacharia Voileanu din Șoimușul român croitor. Parteniu Parduțu, dulger. 6. G. Jugaru din Brașov, măsariu. 7. Nicolae Nistor din Brașov, croitoriu. 8. Dumitru Zamfir din Brașov, strimfariu. 9. G. Grecu, flanelar. 10. Nicolae Russu, Brașov, cismariu. Ioan Cuculațean din Arpatac, cordonier.

7. Sodali au eșit în anul acesta 18. Dintre stipendisti „Transilvaniei“: 1. Vasile Matei, faur. 2 P. Mitrea, tîmplar. 3. Erimia Irimie, croitor. 4. Bonifație Florea, măsariu. 5. G. Meșota pălărier. 6. Ioan Pira, lăcățariu. 7. Ilie Savu, lăcățariu. 8. Vasile Voina, tinichigiu și dintre nestipendisti. 9. Teodor Badea, croitor. 10. Theodor Plosca, croitor. 11. Nicolae Turcu, croitor. 12. Ioan Cornea, cordonier. 13. Lazar Paloșan, cismar. 18. Const. Ardelean cord. 17. Ilie Fleșer, cordonier și 18 Andreiu Armean, cord. Comitetul trebuie se constate aci neîmbucurătoarea împregiurare, că mai toți sodalii trec în România. Dintre sodalii eșitiți au meritat spre a se perfecționa în străinătate ajutați de comitet: Meșota, pălărier și Plosca croitoriu, cari ambii se află în B-pesta.

8. Societatea sodalilor constă astăzi din 31 de membri. Aceasta societate primesce instrucțiunea în cele ce i sînt de lipsă, din partea președintelui ei și d-lui măiestru de musică Frank. Aceasta societate a dat a doua și de Crăciun în sala hotelului Nr. 1 o producțiune musicalo-declamatorică. Din cauza micii cercetări din partea publicului celui mare românesc abia s'au acoperit speșele avute. Publicul, care a asistat, a remas mulțămît de aceasta producțiune.

9. Sau ajutat cu împrumuturi din cassa Asociațiunii pentru a se stabili ca măestrii sodalii: Lazar Muntean cordonier și I. Zăvica.

10. Măestrii încă au luat împrumuturi din cassa Asociațiunii pentru a se ajuta în criticele vremuri în cari trăim.

Aici trebuie să pomenim, că d-nii I. Căpățină, Radu Tocanie și T. Popu măestrii foarte buni și oameni onorabili, din cauza puținului sprigin, întîmpinat la publicul românesc, au trebuit să părăsească Brașovul trecînd în România. Intristarea, cu care acest comitet constată această neîmbucurătoare împregiurare este foarte mare, de oare-ce vede ostenelele sale foarte rău recompensate prin asemenea fenomene puțin încurăgiătoare pentru viitor. Aceste sunt On. adunare generală cele ce a creșut comitetul D-v. a ve comunica pentru a și justifica mandatul, ce ați aflat cu cale a-i da. Acest comitet, ajuns la finele acestui onorific și greu mandat depunîndul în mâinile D-v. Vă roagă să primiți cele mai călduroase mulțămite ale sale pentru marea încredere ce n'ați încetat a avea întrinsul în tot decursul timpului, de când are onoarea a conduce afacerile Asociațiunii. Încheind nu ne sfim a face un suprem apel către On. adunare generală se chibzuească în privința mediilor, ce s'ar mai putea afla pentru a da o mai mare putere de viață instituțiunii noastre care numai poate merge înainte, dacă nu vom pune cu toții umăr la umăr și pept la pept, pentru a delătura neajunsurile de tot soiul, de care este bîntuită.

Propuneri: 1. Mulțămită societății „Transilvania“ din București pentru însemnatul ajutoriu în bani pentru 10 stipendii à 50 fl. și 1 à 80 fl. v. a. 2. Mulțămită On. sinod și comitet parochial dela Sântul Nicolae din Scheiu. 3. Mulțămită esecutorului testamentar al remasului doamnei Marghioala Sandru pentru donațiunea de 45 fl. v. a. făcută Asociațiunii în testamentul seu, (părintele protopop I. Petric, esecutorul testamentului).

Brașov în 2 Ianuarie 1883.

Bartolomeu Baiulescu,
președinte.

Ioan Bozoceanu,
secretariu.

Apel*).

Junimea universitară română din Cluș vedînd, că în centrul Transilvaniei o scoală poporală singură română nu poate ține pept curintelui pornit și susținut de factori cu mult mai tari, s'a decis, ca se atragă oare-cum atențiunea românilor întregi asupra postului celui mai periclitat în cultura națională.

Esiste de mult un fond de mai multe mii pentru deschiderea unei scoale, eventual institut de fete

*) Diarele rom. binevoitoare cauzei sînt rugate a reproduce apelul.

român, înființând în Cluj. Însemnătatea acestui oraș reședinte reclama de mult, acum însă negreșit ca aceasta școală eventual instituit de fete se funcționeze în timpul cel mai de aproape. Situațiunea e atât de serioasă cultura națională a mii de români în inima țerei așa de amenințată încât institutul Clujului, e al țerei chiar, când e vorba ca generațiunea prezintă a Clujului parte mare să nu mai aparțină poporului țării. Mai mult: voinicia română o să ne stea în față cu o rutină și perseverență mai mult periculoasă; ca focul de paie al contrariilor nostri proprii.

Aci femeia română trebuie redicată pe calea educațiunii naționale, deocamdată acolo mai tare unde focul cutropitor arde mai tare. Ajutor cerem dela toți Români cărora cauza li la inimă și puterea în piept. Dar iute! pentru că școala de fete se o vedem în florind încă preste 1 sau 2 ani.

Un rol deosebit mare național joacă societatea academică „Julia”, a universitarilor români din Cluj, aproape singura societate cu viață regulată și în floare. Întrunind vre-o 40 membri ord., ea și ține în toată luna 2 ședințe, 1 literară, alta administrativă; emulațiunea e la culme, operele lit. mai succese se premiează, studenți lipsiți se ajută; se susține o bibliotecă frumoasă, un cabinet de lectură cu vre-o 25 foi periodice, bine cercetat, chiar și de junimea gimnasială, de profesioniști și clasele mai de jos, dar în deosebi de inteligența, așa numită „betrânii nostrii”. Jocurile naționale, corul vocal, toată viața română din contactul dilaic regulat al întregii societăți clujene de toate clasele toate slegate indirecte cu junimea universitară. Contactul junimei univ. e și mai binefacător și iniurierea mai estensivă cu ocaziunea concertelor și maiaturilor, unde melodia, jocul și datinele române sunt la culme.

Asemenea concert arangează junimea la 1 Martie a. c. în folosul fondului școlii resp. instituit de fete și a soc. academice „Julia”.

Spre acest scop s'a trimis invitațiuni și colcte în toate părțile române. Apelăm, cu privire la scop, la tot românul după ajutor.

Damele sunt rugate a se înfățișa, după puțință în costum național.

În pauza cea mare 12 juni vor prezenta în costum național „Călușerii” și „Lunga”.

Ofertele se cuitează, cu mulțămire, pe cale dia-ristică și sunt a se adresa președintelui Teodor Michali, cand. advocațional.

Cluj, luna Faur 1883.

Comitetul.

Varietăți.

* (Convocare) Clubul alegătorilor români din municipiul Turda-Arieșiu va ține în 10 Martie a. cur. st. n. adunarea generală în orașul Turda la 10 oare a. m. — deci sunt rogați toți alegătorii români din acest municipiu a lua parte la aceea adunare.

Agendele adunării:

1. Reorganizarea acestui club electoral.
2. Statorirea ținutei alegătorilor români față cu alegerile viitoare ale funcționarilor din acest municipiu.
3. Luarea la desbatere a propunerilor referitorie la cestiuni de interes național românesc.

Din ședința comitetului Clubului electorale ținută în 11/2 1883 la Turda.

Dr. Raț,
președinte.

Ioan Mesaroșiu,
secretariu.

* (Esamen). La școala poporală română gr. or. de băeți și fete din Sibiu-cetate se ține ați Sâmbătă în 17/5 Faur a. c. esamenul semestral.

* (Serată cu danț). se va arangia în Sebeș în 17 Faur 1883 st. n. în sala la „Leul de aur” pentru „ajutorirea școlarii seraci” începutul la 8 oare seara.

* (Concert) împreună cu danț, se va arangia de junimea română universitară din Cluj, în favorul societății de lectură „Julia” și pentru înființarea unei școlii de fete în Cluj la 1 Martie st. n. 1883 în sala Redutei Urbane, începutul la 7 oare sara.

* (Mulțămită publică.) Arangind la 10 Februarie st. n. una petrecere poporală, în localitatea școlii profesionale gr. or. din loc, care petrecere au fost arangiată în favorul acelei școlii subscrisul comitet vine cu cel mai profund respect ași exprima — în numele școlii și al său — mulțămă publică pentru spriginirea scopului salutar, ce a întimpinat-o din partea prea on. public; nătând tot odată cu deamăruntul, contribuiriile marimonioase.

I. Ajutoare dela dd. Ioan Papiu 1 fl., Dr. Lazar Petco 1 fl., Simeon Horváth 1 fl., Isailă Moldovau 1 fl., Ioan Balomiri 1 fl., Alesandru Moldovan 1 fl., A. Muntean 1 fl., Mihai Zarea 2 fl., Petru Zarea 1 fl., A. Risto 1 fl., I. Lazariciu 1 fl., I. Olariu 1 fl., I. Simionășiu 1 fl., N. Rotiș 1 fl., I. Nădasdy Sirbina 1 fl., Iosit Pop Gerendi 1 fl., L. Ardelean 1 fl., Alecsiu Olariu 1 fl., Iusti Moldovan 1 fl., N. N. român 1 fl.

II. Preste prețul intrării. C. Iulian 50 cr. I. Vámos 50 cr. I. Várodi 50 cr. Nicolau Oprea 50 cr. C. Moritz 50 cr. Oredean Lizi 50 cr.

Venitul total e 59 fl. 10 cr. v. a. — Venitul curat e 28 fl. 93 cr. v. a.

Deva la 15 Februarie n. 1883

Comitetul arangiator:

Ioan Filimon
invet. gr. or.

Petru Merina
ciobotar.

* (Obrăsnicia unor venetici.) Sub titlul acesta primim dela București următoarele: Sânt vre-o doi ani, de când a apărut în București o foaie nemțească, numită „Bucurester Tagblatt”. Încă pe atunci am arătat cine este stăpân al acestui organ și ce fel de indiviți il redigiază. Dacă am făcut aceasta nu am avut alt scop, de cât a demonstra valoarea ce poate ave un asemenea diar, care, fiind scris în limba germană și cetit în străinătate, poate până la un punct oare-care să ne causeze vre un prejudiciu moral, mai cu seamă când proprietarul și redactorii lui nu se sfiesc a răspândi nisce calomnii s'au sciri din cele mai infame și ostile Românilor.

Această foaie aparține mai înteu dlui Vorel, fostul director al Societății Dacia, și de vre un an a fost transmisă asupra unui oare-care Ed. Bömches de origine Sas și dacă sântem bine informați, un fost caporal sau vistavoiu din cei mai grosolani ai honveților din Brașov, un individ, care negăsind în țeara lui nici cel de pe urmă post, a venit în capitala României pentru a injura prin presă în modul cel mai îndrăsneț pe Români în propria lor țeară. El este întovărășit de un Neamț, asemenea de curând venit în țeară și anume Hans Kraus (poate să fie și Turc căci ține doue neveste), un individ, care pe lângă redactarea numitei foi, esercitează și meseria de correspondent al unor diare străine injurând și ineșind și acolo pe nația română în gradul cel mai nepomenit.

Nici unul din ei nu cunoaște nici limba nici legile țerei, și nici habar n'au ce se petrece la noi; cu toate acestea, ei se amestecă în toate și ne ju-

decă în toate dizele. N'a rămas diar, n'a rămas ministru, n'a rămas om politic neșjurat; ei relatează date istorice ale României, și descriu nația română de o năția ticăloasă, demoralizată, perdută etc. Astfel „Telegraful Roman” din Sibiu, luându-și osteneala a ceti câte-va din scrierile acestor venetici cutezători, ne a atras atențiunea asupra necuviinței acestor parveniți, reproducând un pasagiu de asemenea natură, și mirându-se de indulgența noastră; — și cu toate că aceste impregiurări au fost relevate de către unele diare din capitală, ei nu s'au sfuit a sfida și mai cutezător pe proștii de Români și eată cum:

De ună-și s'a promulgat legea loteriilor, care interdice diarelor într'un mod precis și categoric publicarea ori-cărui anunțiu, relativ la ori-care loterii neautoritate.

Toate diarele române s'au supus acestei dispoziții și îndată ce legea fu promulgată nu s'a mai vădut nicăiri asemenea publicațiuni. Numai cei dela „Bukarester Tagblatt”, pe semne pentru a sfida pe Români, a publicat mai înteu Sâmbăta trecută întregul text al menționatei legi, ear' a doua și Duminecă, publică pe a treia pagină numerile eșite la o loterie din Moravia. Nu scim dacă d. prim-procuror va fi aflat despre această cutezanță provocatoare; pozitiv însă este, că acești indiviți se cred a fi într'o țeară locuită de nesce oameni cu deseversire inculți, într'un stat unde nu există nici urmă de simț național și nici de justiție.

Am fost și sântem pentru deplina libertate a presei și prin urmare departe de noi de a propune nesce mijloace extraordinare nici contra unor asemenea lepădături gonți din alte țeri, când vin aci pentru a scoate diare în limba lor, însă nu putem lipsi a atrage atenția celor în drept și în general tuturor Românilor asupra acestor musafiri infecti, pentru ca fie-care să scie ce atitudine trebuie se ea față cu uneltirile lor nedemne și murdare, dicem și murdare, fiind că sântem bine încredințați, că pentru a smulge bani unor oameni aruncă cu croiu după ei sau li amenință cu insulte și calomnii.

Affăm din sorgintă pozitivă că chiar publicul german din capitală este indignat la culme contra procedărilor acestor parveniți, și că deja se țin într'uniri pentru a fonda un alt diar german, redactat de bărbați competenți, cunoscuți și respectați de toți, și a cărora misiune va fi de a da cetitorilor toate acelea sciri de cari vor ave interes, plus partea beletristică și alte asemenea, ear nici de cum se întrebunțeze foaia pentru nesce scopuri meschine sau pentru a insulta națiunea în mijlocul căreia se hrănesc, și cu care doresc a trăi în cea mai bună armoniă.

X.

Loterie.

Mercuri 14 Februarie n. 1883.

Brünn: 72 69 12 62 56

Bursa de Viena și Pesta.

Din 15 Februarie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	118.65	118.60
Renta de aur ung. de 4%	87.50	87.30
Renta ung. de hârtie	86.10	85.15
Imprumutul drumurilor de ter ung.	134.75	134.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	89.80	89.75
Sorți de stat dela 1860	129.60	129.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	110.—	100.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	827.—	825.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	291.—	290.59
Acțiuni de credit austr.	—	291.30
London (pe polița de trei luni)	119.75	119.70
Serisuri fonciari ale institutului „Albina”	100.—	100.—
Galbin	5.62	5.62
Napoleon	9.49 $\frac{1}{2}$	9.49
100 marce nemțesci	58.45	58.45

Nr. 28. [352] 1—3

Prelungire de concurs.

Fiind-că în urma concursului publicat în Nrii 131, 132 și 134 ai „Telegrafului Roman” din anul 1882. pentru întregirea parohiei greco-orientale de clasa a III. Magura cu filia Toplița în terminul prescriș nu s'a însinuat nici un concurent calificat, cu încuviințarea Prea Veneratului Consistoriu pin 30 Decemvre 1882 Nr. 4902 B. se prelungește terminul terminul concursului numit cu 15 zile dela prima publicare a acestei prelungeri în „Telegraful Român”.

Hondol, 31 Ianuarie, 1883.

Pentru comitetul parochial
Vasilii Pipoș m. p.,
protopresb.

Redactor răspundător Nicolau Cristea.

Nr. 53. [349] 1—3

EDICT.

Iosif Răduțoiu din Moeciul inferior, legiuitul bărbat al Mariei Ioan Todor din Sোধol, protopresbiteratul Branului, care de patru ani de zile pribegesce în lume, fără de a se sci unde se află și de mai trăesce, — este prin aceasta cu scirea și încuviințarea Preavenerabilului consistoriu arhidieceșan dto 27 Ianuarie, a. c. Nr. 175 B. citat, ca în termin de șese luni dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră, și în absența lui se va

pertracta și decide procesul intentat asupra de soția sa.

Brașov, 29 Ianuarie 1883.

Scaunul protopresbiterat gr. or. al trac-tului Branului ca for matrimonial de I-ma instanța.

Nr. 355 1883 civ. [350] 1—3

Publicațiune.

Tribunalul reg. din Elisabetopole aduce la cunoștința publică că în privința concesiunii comasării generale a hotarului Bălăușerilor a fiesat și de pertractare ziua dela 30 Martie 1883 înainte de meadăzi la 10 oare în comuna Bălăușeri în locuința judeului comunal la care termin sânt avisați toți proprietarii cu aceea, că părțile absente se consideră ca și când ar fi învitate cu comasarea și că exemplarul prim al petițiunii se poate vedea la acest tribunal regal.

Din ședința tribunalului reg. a Elisabetopolei ținută la 31 Ianuarie 1883.

Nagy m. p.,
pres.

Butak m. p.,
notar.

Nr. 611 1883 civ. [351] 1—3

Publicațiune.

Cu aceasta se aduce la cunoștința publică că în cauza comasării generale a hotarului, a segregării pășunatului și regulării pădurei comunei Iernea-săsească, pentru lucrările pregătitoare și cu deosebire pentru regularea reprezentanței pentru alegerea inginerului operator și pentru preliminarea peselor se pune termin de ziua de 28 Martie 1883 înainte de ameadăzi la 10 oare în fața locului comuna Iernea-săsească, că La ce se invită toți cei interesați pe lângă observarea, că absența lor nu împedecă pertractarea.

În numele tribunalului reg. al Elisabetopolei 5 Februarie 1883

Székely Mikșos m. p.
jude esmt.

Editura și tipariul tipografiei arhidieceșane.